

RIL 179
SILLAT
– suunnittelu, toteutus
ja ylläpito

Julkaisija ja kustantaja

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry

Toimituskunta

Pulkkinen Pekka, pj

Aalto Olli-Pekka

Laaksonen Anssi

Rantala Sami

Söderqvist Marja-Kaarina

Tirkkonen Timo

Vilonen Ilkka

Gunnar Åström, siht. ja RILin edustaja

Vastaava toimittaja

Pekka Pulkkinen

KIRJOITTAJAT**Luku 1. Johdanto**

Pulkkinen Pekka

Myllymäki Heikki 1.4

Pulkkinen Pekka 1.1–1.3

Luku 2. Sillan peruskäsitteet ja siltatyypit

Pulkkinen Pekka

Noeskoski Juha 2.5.7

Pulkkinen Pekka 2.1–2.5.6

Luku 3. Siltahankkeen toteuttaminen

Aalto Olli-Pekka

Aalto Olli-Pekka 3.1–3.5

Määttä Seppo 3.3

Noeskoski Juha 3.7–3.9

Tirkkonen Timo 3.9.5

Tossavainen Matti 3.6

Luku 4. Sillansuunnittelu

Laaksonen Anssi

Artukka Antti 4.3.3, 4.6.1

Asp Olli 4.3.2, 4.4.3, 4.4.4

Hyvönen Juhani 4.5.5, 4.6.4

Iho Janne 4.7.4

Ilveskorpi Liisa 4.1.2

Julku Kimmo 4.3.1, 4.3.4, 4.5.2

Kaista Pertti 4.2.4, 4.6.6, 4.7.2, 4.7.3

Kiviluoma Risto 4.6.5

Laaksonen Anssi 4.1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.3.2, 4.3.3, 4.3.4, 4.4.3, 4.4.4, 4.5.1, 4.5.3, 4.5.4, 4.7.6

Lilja Heikki 4.6.2

Luokkakallio Jussi 4.5.7

Meriläinen Jani 4.7.1

Mikkonen Atte 4.5.5

Niemelä Sami 4.5.5

Noponen Sami 4.5.6, 4.6.3

Nousiainen Jari 4.4.1, 4.4.2

Piispanen Matti 4.3.4

Pulkkinen Pekka 4.2.5, 4.5.8

Savolainen Jarkko 4.8

Tirkkonen Timo 4.6.1

Vilonen Ilkka 4.7.5

Vuorio Ville 4.5.2

Luku 5. Siltojen rakentaminen*Rantala Sami*

Kataja Jyrki 5.8

Kopra Aki 5.13

Kumpulainen Eero 5.10

Niemi Henry 5.7

Rantala Sami 5.1–5.4, 5.6, 5.9, 5.11, 5.12

Siitonien Pekka 5.10

Wilen Heikki 5.5

Luku 6. Siltojen ylläpito*Söderqvist Marja-Kaarina*

Hyvönen Juhani 6.11.3

Karjalainen Jouko 6.11.1, 6.11.2

Kettunen Simo 6.4.5, 6.5

Myllymäki Heikki 6.9

Pulkkinen Pekka 6.11.4

Raunio Heini 6.13

Siltanen Terhi 6.10

Söderqvist Marja-Kaarina 6.1, 6.2, 6.3,

6.4.1–6.4.4, 6.4.6–6.4.7, 6.7

Tirkkonen Timo 6.8

Wuorenjuuri Janne 6.12

Äijälä Markku 6.6

Luku 7. Siltojen korjaus ja vahventaminen*Vilonen Ilkka*

Raunio Heini 7.6

Savolainen Ari 7.1, 7.2, 7.3

Siitonien Pekka 7.9

Simonen Ari 7.11.6

Vilonen Ilkka 7.4, 7.5, 7.7, 7.8, 7.10, 7.11

Toimitussihteeri

Jaana Henell

RAHOITTAJAT

A-Insinöörit Suunnittelu Oy
Espoon kaupunki
Graniittirakennus Kallio Oy
Helsingin kaupunki
Insinööritoimisto Pontek Oy
Insinööritoimisto Ponvia Oy
Insinööritoimisto Suunnittelukide Oy
Kreate Oy
Kuopion kaupunki
Liikennevirasto
Pöry Finland Oy
Ramboll Finland Oy
Ruukki
Siltaexpert Oy
Sitewise Oy
SSAB Europe Oy
Sweco Finland Oy
Tampereen kaupunki
Turun kaupunki
Vantaan kaupunki
VR-Track
WSP Finland Oy

ILMOITTAJAT

Ilmoitukset julkaisun lopussa
A-insinöörit Oy
Destia Oy
Fast Beam Oy
Fescon Oy
Insinööritoimisto Pontek Oy
Insinööritoimisto Ponvia Oy
JotWorks Oy
Kreate Oy
Nakkilan Sihuma Oy
Ramboll Finland Oy
Ruukki Construction Oy
Siltaexpert Oy
Sito Oy
Sweco Rakennetekniikka Oy
WSP Finland Oy

Ilmoitukset

Tietotalli Oy

Kirjapaino

Grano Oy, 2018

Myynti

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry
Lapinlahdenkatu 1 B, 00180 Helsinki
www.ril.fi/kirjakauppa

ISBN 978-951-758-629-0 (sid.)
ISBN 978-951-758-630-6 (pdf)
ISSN 0356-9403

Tämän teoksen osittainenkin kopiointi ja saattaminen yleisön saataviin on tekijänoikeuslain (404/61, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) mukaisesti kielletty ilman nimenomaista lupaa.

Alkusanat

RIL 179 Sillat -käsikirja ilmestyi vuonna 1989 ja on ollut alalla laajassa käytössä. Vuonna 2015 todettiin alan keskeisten toimijoiden piirissä, että kirjan sisältö on pääosin jo vanhentunut. Päätös kirjan uudistamiseen ei kuitenkaan ollut itsessään selvä. Ajankohtaista siltoihin liittyvää suunnitteluväestöä tietoa on saatavilla eri lähteistä (Liikenneviraston ohjeet, ammattikirjallisuus ja -lehdet, nettisivut ym.), jolloin käsikirjaformaatti tiedon lähteenä voi tuntua aikansa eläneenä. Sirpaloitunut tieto on toisaalta haastava käyttäjän kannalta, ja alan asiantuntijoiden näkemys olikin, että siltoja käsittelevien olennaisen ja tuoreiden tietojen kokoaminen käsikirjamuotoon siihen kuuluvine taustatietoineen on alan kehitykselle tarpeen. Lisäksi todettiin, että suomalaisen huippuosaamisen säilymiseksi on tarpeen dokumentoida olemassa olevaa asiantuntijatietoutta, koska lähivuosina suuri joukko asiantuntijoita on siirtymässä pois työelämästä.

Kirja sisältää perustiedot Suomen siltakannasta, mm. sen kehittymisestä ja siltojen kantavuudesta, kuvauksen siltahankkeen rakennuttamisprosessista sekä syväällistä tietoa siltojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta sekä korjauksesta.

Kirjassa on kattavasti otettu huomioon viime vuosikymmenen muutokset, mm. suunnittelussa ja toteutuksessa on siirrytty eurostandardien käyttöön, suunnittelussa ja toteutuksessa käy-

tään tietomallia, statiikka- ja mitoitusohjelmat ovat kehittyneet, alan nimikkeistö on uudistunut, toteutustavat ovat kehittyneet ja monitorointia on otettu käyttöön.

Julkaisun kirjoittajina ovat olleet toimituskunta yhdessä laajan asiantuntijajoukon kanssa. Kirjan päätoimittaja ja toimituskunnan puheenjohtaja on ollut Pekka Pulkkinen. Muut toimituskunnan jäsenet ovat olleet Olli-Pekka Aalto, Anssi Laaksonen, Sami Rantala, Marja-Kaarina Söderqvist, Timo Tirkkonen, Ilkka Vilonen ja Gunnar Åström (RIL, sihteeri). Kirjahanke on RILissä ollut Gunnar Åströmin vastuulla. Taitton on tehnyt Jaana Henell (RIL).

Kirjan laadintaa ovat rahoittaneet Liikennevirasto sekä suuri määrä kuntia ja yrityksiä (ks. sivu 3). Kirjan eri lukujen luonnosversiot ovat olleet laajalla lausuntokierroksella. Saatu palautte on ollut erittäin hyödyllistä kirjan viimeistelyssä.

Kiitämme toimituskuntaa ja kaikkia muita kirjoittajia, joiden huippuasiantuntijuus ja kiinnostus kirjan tekoon on mahdollistanut tämän kirjan synnyyn. Suuri kiitos kuuluu myös laajalle rahoittajaryhmälle, joka lähti innostuneesti hankkeeseen mukaan. Uskomme, että käsikirja on alalle erittäin hyödyllinen ja edistää siltoiden rakentamista ja ylläpitoa sekä osaltaan tukee suomalaisen siltaosaamisen säilymistä jatkossakin korkealla tasolla.

Kesäkuussa 2018

SUOMEN RAKENNUSINSINÖRIEN LIITTO RIL ry

Timo Kohtamäki
puheenjohtaja

Miimi Airaksinen
toimitusjohtaja

Sisällysluettelo

1. Johdanto	13	3.3.1	Johdanto.....	75
1.1 Tausta ja kirjan sisältö	15	3.3.2	Esisuunnittelu	75
1.2 Siltojen historiasta	15	3.3.3	Yleissuunnittelu	75
1.3 Suomen sillasto	22	3.3.4	Ratasuunnittelu	76
1.3.1 Tiesillat	22	3.3.5	Rakennussuunnittelu	76
1.3.2 Rautatiesillat	26	3.3.6	Rakennuttaminen ja toteutusvaihe	76
1.4 Siltojen tiedonhallinta	27	3.4	Sillan toteuttaminen osana katuhanketta	78
1.4.1 Taustaa	27	3.4.1	Johdanto	78
1.4.2 Tiedon tarve, sisältö ja esittämistapa	27	3.4.2	Katusuunnittelu	78
1.4.3 Dokumenttipohjainen tiedon hallinta	29	3.4.3	Rakennussuunnittelu	79
1.4.4 Tietomallipohjainen tiedon hallinta	29	3.4.4	Rakennuttaminen ja toteutusvaihde	80
1.4.5 Taitorakennerekisteri	32	3.4.5	Kadunpitopäätös	80
1.4.6 Siltatiedon arkistointi	33	3.5	Sillan toteuttaminen yksityistille	81
1.4.7 Tiedonhallinnan murros	33	3.5.1	Yleistä	81
Kirjallisuutta	35	3.5.2	Suunnittelu	82
2. Sillan peruskäsitteet ja siltatyypit	37	3.5.3	Hankkeen toteuttaminen	83
2.1 Yleistä	39	3.6	Suunnitteluttaminen	84
2.2 Siltojen nimitykset	39	3.6.1	Tavoitteet ja suunnittelutyön määrittely	84
2.2.1 Sillan nimi	39	3.6.2	Suunnitelmienv hankintaan liittyvä lainsääädäntö ja muu hankintaohjeistus	88
2.2.2 Sillan typpinimi	40	3.6.3	Konsulttityön suorahankinta	89
2.3 Sillan päämitat	40	3.6.4	Konsulttityön kilpailuttaminen	90
2.4 Sillan pääärakenneosat	44	3.6.5	Puitesopimushankinta	92
2.5 Siltatyypit	45	3.6.6	Siltapaikkatutkimukset	92
2.5.1 Yleistä	45	3.6.7	Siltahankkeeseen liittyvät lupaprosessit	94
2.5.2 Siltatyypin valintakriteerit	46	3.7	Sillan rakennuttaminen ja urakkamuodot	100
2.5.3 Putki- ja kehäsilat	47	3.7.1	Johdanto	100
2.5.4 Taivutetut sillat	49	3.7.2	Sillan rakennuttaminen	101
2.5.5 Puristetut sillat	55	3.7.3	Suunnitteluvaihe	101
2.5.6 Vedetyt sillat	56	3.7.4	Rakentamisen valmisteluvaihe	103
2.5.7 Erikoissillat	57	3.7.5	Rakentamis- ja takuuvaihe	104
Kirjallisuutta	61	3.7.6	Sillan rakennuttamiseen liittyvät turvallisuustekijät	104
3. Siltahankkeen toteuttaminen	63	3.7.7	Hankintamenetelmät	105
3.1 Yleistä	65	3.7.8	Toteutusmuodot	106
3.1.1 Johdanto	65	3.7.9	Toteutusmuodon valinta	110
3.1.2 Siltahankkeen tilaaja	65	3.8	Laadunvarmistus	110
3.1.3 Sytt sillan rakentamiseen	65	3.8.1	Johdanto	110
3.1.4 Osapuolia, termejä ja käsittitää	66	3.8.2	Suunnittelun laatu ja laadunvarmistus	111
3.2 Sillan toteuttaminen osana tiehanketta	67	3.8.3	Rakentamisen laatu ja urakoitsijan laadunvarmistus	112
3.2.1 Johdanto	67	3.8.4	Tilaajan laadunvalvonta	114
3.2.2 Esisuunnittelu	67	3.8.5	Poikkeamat siltojen laadussa	114
3.2.3 Yleissuunnittelu	70	3.9	Siltakustannukset	114
3.2.4 Tiesuunnittelu	70	3.9.1	Johdanto	114
3.2.5 Rakennussuunnittelu	71	3.9.2	Kustannusten määrätyminen ja kertyminen	115
3.2.6 Rakennuttaminen ja toteutusvaihe	72			
3.3 Sillan toteuttaminen osana rautatiehanketta	75			

3.9.3 Siltojen kustannuksia	115	4.7 Varusteet ja laitteet.	271
3.9.4 Kustannusarviot	116	4.7.1 Kaiteet	271
3.9.5 Elinkaarikustannukset.	117	4.7.2 Laakerit.	273
Kirjallisuutta	120	4.7.3 Liikuntasaumat ja liikuntasauomalaitteet	275
4. Sillansuunnittelu	123	4.7.4 Pintarakenteet.	280
4.1 Johdanto.	125	4.7.5 Vedenjohtolaitteet.	283
4.1.1 Yleistä.	125	4.7.6 Muut varusteet ja laitteet.	285
4.1.2 Siltojen estetiikka	125	4.8 Tietomallipohjainen suunnittelu	286
4.2 Suunnittelun lähtökohta	131	4.8.1 Eriiset tietomallit.	286
4.2.1 Eurokoodit ja suunnittelueluojeet.	131	4.8.2 Tietomallintaminen suunnittelussa.	287
4.2.2 Sillan mitat ja liikennetila.	134	4.8.3 Mallien hyödyntämisen haasteet	290
4.2.3 Sillan rakenteellisen kokonaistoiminnan suunnittelu	139	Kirjallisuutta	291
4.2.4 Silan laakerointi	142	Liite 4.1 Ajoneuvoliikenteen kuormakaavioita	296
4.2.5 Siltojen määrä ja kustannusarviot.	146	Liite 4.2 Ominaisrasitusten suhde ajoneuvoasetuksen aiheuttamaan	299
4.3 Siltojen liikennekuormat	149	Liite 4.3 Rautatieliikenteen kuormakaavioita	301
4.3.1 Suunnittelukuormien kehitys ajan saatossa	149	Liite 4.4 Ominaisrasitusten suhde kaavioon LM71-35 ja LM71-25	304
4.3.2 Tiesiltojen pystysuorat kuormat.	155	Liite 4.5 Kuormien jakaantuminen putkelle	306
4.3.3 Rautatiesiltojen pystysuorat ja pituussuuntaiset kuormat	160	5. Siltojen rakentaminen	309
4.3.4 Törmäys- ja suistumis- kuormat.	166	5.1 Yleistä	311
4.4 Alusrakenteen suunnittelu	175	5.2 Työmaan perustaminen ja logistiikka	311
4.4.1 Perustamistapa.	175	5.2.1 Rakentamisen valmistelu	311
4.4.2 Perustamistavan valinta ja perustuksen suunnittelu	177	5.2.2 Työmaaorganisaatio	312
4.4.3 Alusrakenteet ja niiden suunnittelu	183	5.2.3 Työmaamittaukset.	312
4.4.4 Paaluperusteisten alusrakenteiden suunnittelu	188	5.2.4 Liikennejärjestelyt	313
4.5 Päälysrakenteen suunnittelu	193	5.2.5 Työmaan logistiikka	313
4.5.1 Johdanto.	193	5.3 Alusrakenteiden rakentaminen	314
4.5.2 Kehä- ja putkisillat.	194	5.3.1 Kaivannot	314
4.5.3 Teräsbetoniset laattasillat	199	5.3.2 Maanvarainen perustaminen	317
4.5.4 Jännitetty betonisillat.	204	5.3.3 Perustaminen paaluilla	318
4.5.5 Teräs- ja liittorakenteidet sillat	215	5.3.4 Erikoisperustukset	319
4.5.6 Puusillat	230	5.3.5 Maatuet.	319
4.5.7 Kaari- ja holvisillat.	234	5.3.6 Välituet	320
4.5.8 Vinoköysisillat	238	5.4 Betonisiltojen rakentaminen	321
4.6 Suunnittelun erityiskysymykset.	245	5.4.1 Yleistä	321
4.6.1 Väsymistarkastelut	245	5.4.2 Telinetyöt.	321
4.6.2 Kevyen liikenteet sillan värähtelymitoitus.	253	5.4.3 Muottityöt	325
4.6.3 Rautatiesiltojen erityispiirteet	261	5.4.4 Raudoitustyöt	326
4.6.4 Avattavien siltojen suunnittelu	264	5.4.5 Betonointityöt	326
4.6.5 Tuulianalyysit	266	5.4.6 Jännittämistyöt	327
4.6.6 Kansirakenteet	269	5.4.7 Betonielementtisillat	328

5.5.3	Teräsrakenteiden toteutuksen suunnittelu ja suunnitelmat	331
5.5.4	Materiaalit	332
5.5.5	Konepajavalmistus	333
5.5.6	Pintakäsittely	337
5.5.7	Kuljetus	340
5.5.8	Asentaminen	341
5.6	Puusiltojen rakentaminen	343
5.7	Teräsputki- ja teräksiset holvisillat	344
5.7.1	Teräsputkisillat	344
5.7.2	Teräksiset holvisillat	344
5.8	Rautatiesiltojen rakentamisen erityispiirteet	344
5.8.1	Rautatieturvallisuus	345
5.8.2	Rautatiesillan rakentaminen	348
5.9	Vesistösiltojen erityispiirteet	351
5.9.1	Vedenalaiset perustukset	351
5.9.2	Työsillat	352
5.9.3	Lauttakalaston käyttö	353
5.10	Eristys- ja päälystystyöt	354
5.10.1	Vedeneristystyöt	354
5.10.2	Päälystystyöt	358
5.11	Siltapaikan viimeistelyt	359
5.12	Siltojen laadunvarmistus	360
5.13	Tietomallin hyödyntäminen rakentamisessa	361
5.13.1	Tietomallin rooli sillanrakennushankkeessa	361
5.13.2	Visuaalinen tiedonhallinta	362
5.13.3	Tekninen työnsuunnittelu	363
	Kirjallisuutta	364
6.	Siltojen ylläpito	367
6.1	Yleistä	369
6.1.1	Käsitteitä	369
6.2	Siltojen ylläpidon periaatteet	369
6.2.1	Ylläpitoa ohjaavat tekijät	369
6.2.2	Kestävän kehityksen periaatteet	370
6.2.3	Toimintalinjat	370
6.2.4	Käytön rajoitukset ja toiminnalliset puutteet	373
6.2.5	Alueellinen ylläpito	374
6.2.6	Museoväylät ja -sillat	375
6.3	Siltojen toimenpideohjelmointi	375
6.3.1	Käsitteitä	375
6.3.2	Yleistä toimenpideohjelmoinnista	376
6.3.3	Siltojen valinta toimenpideohjelmiin	376
6.3.4	Siltojen hallintajärjestelmät	377
6.4	Tarkastusjärjestelmä	380
6.4.1	Tarkastustoiminnan päämäärä	380
6.4.2	Tarkastustoiminnan tarkoitus	380
6.4.3	Tarkastustoiminnan organisointi	381
6.4.4	Tarkastustyyppit	382
6.4.5	Vedenalaiset tarkastukset	384
6.4.6	Tarkastajapätevyydet	385
6.4.7	Tarkastusohjeet	386
6.5	Tarkastusmenetelmät	387
6.5.1	Yleistä	387
6.5.2	Ainetta rikkomattomat menetelmät	387
6.5.3	Mittaukset	388
6.5.4	Erikoistutkimukset	389
6.5.5	Vedenalaisten rakenteiden tarkastusmenetelmät	390
6.6	Siltojen vauriot ja niiden syyt	391
6.6.1	Siltojen vaurioluokitus	391
6.6.2	Siltoihin kohdistuvat rasitukset	392
6.6.3	Betonirakenteiden ominaisvauriot	394
6.6.4	Teräsrakenteiden ominaisvauriot	398
6.6.5	Puurakenteiden ominaisvauriot	400
6.6.6	Kivirakenteiden ominaisvauriot	401
6.6.7	Siltojen rakenneosien tyypilliset vauriot	401
6.7	Tarkastusten laadunhallinta	403
6.7.1	Yleistä	403
6.7.2	Siltojen yleistarkastusten laadunhallinta	404
6.7.3	Jatkokoulutus ja laadunmittaukset	404
6.7.4	Toimittajan laadunvarmistusmenettely	405
6.8	Siltojen monitorointi	405
6.8.1	Yleistä	405
6.8.2	Monitoroinnin tarpeet ja tavoitteet	406
6.8.3	Monitorointiprojekti	406
6.8.4	Mittaussuureet ja -anturit	408
6.8.5	Koekuormitus	410
6.8.6	Monitoroinnin suunnittelu	411
6.8.7	Tulosten tallennus, analysointi ja raportointi	411
6.9	Siltojen ylläpitomallit	412
6.9.1	Johdanto	412
6.9.2	Tavoitteet ja tarkoitus	413
6.9.3	Ylläpitomallin käyttötapaukset ja tietosisältö	413
6.10	Siltojen hoito	413
6.10.1	Johdanto	413
6.10.2	Siltojen hoitoon kuuluvia toimenpiteitä	414

6.10.3	Siltojen ja siltapaikkojen talvihoito	414	7.4.6	Kivirakenteiden korjaaminen	462
6.10.4	Sillan vuositarkastus	414	7.4.7	Vedeneristys- ja pääällystyöt	462
6.10.5	Hoidon puutteista aiheutuneet ongelmat	415	7.4.8	Sillan varusteiden ja laitteiden kunnostus	464
6.10.6	Työturvallisuus	417	7.4.9	Siltapaikan rakenteiden korjaaminen	465
6.10.7	Siltojen hoidon vaaratekijöitä	418	7.5	Siltojen vahventaminen	466
6.11	Ylläpidon erityiskysymyksiä	418	7.5.1	Yleistä	466
6.11.1	Laakerit	418	7.5.2	Vahventamisen syyt	467
6.11.2	Liikuntasaumat	419	7.5.3	Vahventamisen yleisiä periaatteita	467
6.11.3	Avattavat sillat	421	7.5.4	Betonirakenteiden vahventaminen	468
6.11.4	Köysisillat	423	7.5.5	Teräsrakenteiden vahventaminen	475
6.12	Rautatiesiltojen ylläpito	425	7.5.6	Puurakenteiden vahventaminen	476
6.12.1	Yleistä	425	7.5.7	Kivirakenteiden vahventaminen	477
6.12.2	Rautatiesiltojen ylläpidon osatehtävät	425	7.6	Vahventamisen tavoitekuorman määrittäminen	478
6.12.3	Rautatiesiltojen kuormitus	428	7.6.1	Yleistä	478
6.12.4	Rautatiesiltojen korjaus- ja muutostarpeet	428	7.6.2	Kantavuuden tavoitetasot	478
6.13	Olemassa olevien siltojen kantavuuden arvointi	430	7.6.3	Painorajoitustarkastelut	479
6.13.1	Yleistä	430	7.6.4	Kantavuuden määrittely	479
6.13.2	Painorajoituksen asettaminen	432	7.7	Korjaustyön laadunvarmistus	481
6.13.3	Tehostettu tarkkailu	434	7.7.1	Yleistä	481
6.13.4	Erikoiskuljetuslupaprosesi	434	7.7.2	Laadunvarmistuksen tavoitteet ja sisältö	481
	Kirjallisuutta	435	7.7.3	Pätevyyydet	481
7.	Siltojen korjaus ja vahventaminen	439	7.7.4	Valmistelevat työt ja ennakkokokeet	481
7.1	Yleistä	441	7.7.5	Työnaikaiset kokeet ja valvonta	482
7.1.1	Johdanto	441	7.7.6	Vaatinukseenmukaisuuden ehdot ja kelpoisuus	482
7.1.2	Siltojen korjaustoimenpiteet	442	7.7.7	Laaturaportti	482
7.1.3	Korjausten tarpeet	443	7.8	Korjaustyön rakennuttaminen	483
7.1.4	Erikoistarkastukset	443	7.8.1	Yleistä	483
7.2	Korjaustyyppit ja -menetelmät	444	7.8.2	Suunnitellut korjaustyöt	483
7.2.1	Yksittäisten vaurioiden korjaus	444	7.8.3	Äkilliset korjaustyöt	483
7.2.2	Peruskorjaus	444	7.8.4	Urakkamuodot	484
7.2.3	Rakenneosan uusiminen	448	7.8.5	Korjaustyön valvonta	484
7.2.4	Rakenteellisen toiminnan muuttaminen	448	7.8.6	Muutosten hallinta	484
7.3	Korjaussuunnittelu	449	7.9	Korjaustyön turvallisuus	484
7.3.1	Yleistä	449	7.9.1	Yleistä	484
7.3.2	Geotekninen arvointi	449	7.9.2	Työturvallisuus	486
7.3.3	Korjaussuunnitelma	450	7.9.3	Liikenneturvallisuus	488
7.3.4	Suunnittelijan pätevyyydet	451	7.10	Korjauskustannukset	489
7.3.5	Suunnitelma-asiakirjat ja suunnitelman sisältö	451	7.10.1	Elinkaarikustannukset	490
7.4	Korjaustyön toteuttaminen	453	7.10.2	Yksikkökustannukset	491
7.4.1	Yleistä	453	7.11	Siltojen purkaminen	492
7.4.2	Korjaustyön valmistelu	453	7.11.1	Yleistä	492
7.4.3	Betonirakenteiden korjaaminen	454	7.11.2	Purkusuunnitelmat	492
7.4.4	Teräsrakenteiden korjaaminen	459			
7.4.5	Puurakenteiden korjaaminen	461			

7.11.3 Betonirakenteiden purkumenetelmät	492
7.11.4 Teräsrakenteiden purkumenetelmät	494
7.11.5 Puurakenteiden purkumenetelmät	495
7.11.6 Ympäristönsuojelu purkutöissä	495
Kirjallisuutta	498
LIITTEET.....	501
Liite 1. Siltojen typpinimikkeet	501
Kuvaluettelo.....	509

